

EFFEKT MOROCCO

OPTISILAN TIEFGRUND
PUTZGRUND 610
CAPATECT ARMARENO 600
HISTOLITH® ANTIK-LASUR

ფორუმი BY
ახალი
ნათება
კვიტი განათება აქსესუარები

FORUM BY
NEW
LIGHT
FURNITURE LIGHTING ACCESSORIES

კვიტი & განათება

FURNITURE & LIGHTING

furninova
Scandinavian Living

თბილისი
ალგაშენაბლის ხეივანი N199
თვალჭრელიძის N2 (ისტ ფოიბოთი)

ბათუმი
შ. შარტავას ქ. N7
შ. ხიმშიაშვილის ქ. N1

☎ 032 2 20 24 24

🌐 www.newlight.ge

Association of Architects of Georgia
საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია

www.archias.ge

STYLE

Architecture, Interior, Design

ბამოცხაველი – საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია
და დიმიტრი მოსულიშვილი

მთავარი რედაქტორი – ნინო ლაღიძე
ინფორმაცია – ნინო ლაღიძე, დიმიტრი გელოვანი.
კომპიუტერული დიზაინი - ირმა ჯიშკარიანი

**PUBLISHER - ASSOCIATION OF ARCHITECTS
OF GEORGIA and Dimitri Mosulishvili**

CHIEF EDITOR - Nino Laghidze
INFORMATION - Nino Laghidze, Dimitri Gelovani
COMPUTER GRAPHIC - Irma Jishkariani

0171 თბილისი, ბუბუქის ქ. N3
მობ: +995 593 42 74 73

3 Berbuki str., 0171, Tbilisi, Georgia
Mob: +995 593 42 74 73

<http://www.archias.ge>
[http:// www.archiaward.com](http://www.archiaward.com)
E-mail: style.magazine2022@gmail.com

სარეკლამო ტექსტის შინაარსზე
რედაქციის პასუხს არ აბეზებს

არქიტექტორებისა და დიზაინერების საყურადღებოდ!

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია და ჟურნალი "სტილი" აცხადებს თქვენთან თანამშრომლობას.
გთხოვთ, მოგვანდოთ თქვენს მიერ ხელმოწერილი არქიტექტურულ-ინჟინერული პროექტები. მათ შორის საეკონომიკური განთავსებელი
იქნება ჟურნალი "სტილის" მომდევნო ნომერში, ხისთვისაც წინასწარ გიხდით მადლობას.
ჟურნალის ხელახლა იკრებებს უფლებას გაცნობთ მასალის მომზადებისა და პუბლიკაციისათვის აუცილებელი პირობა - ჟურნალში
გამოსაქვეყნებელი მონეტის ნაშრომდგენი იქნას მისი ამსახველი ფოტო-მასალის მაღალმხატვრული ხარისხით - ავტორმა უზრუნვე-
ლყოს მონეტის ჰიფოტეზური ფოტოგადაღება.
დაზუსტდეს თანავერითა ვინაობა!

კაპაროლ ცენტრი
ბათუმში

ლოდისკი დიმიტრიადის ქ. N°8
599 011 090

ORGANIZERS OF THE ARCHITECTURAL AWARD

YEARS OF SUCCESSFUL WORK

CONTACT US

+995 30 42 74 73 (Miro Lagidze)
architecturalaward@gmail.com
8 Berula str. 0101 Tbilisi, Georgia

Salotti

Design Solution

აღმაშენებლის ხეივანი №30

599 68 90 70

სინათლის არქიტექტურა იტალიური ელეგანტურობით

Catellani&Smith — იტალიური განათების სამყარო, სადაც დიზაინი იქცევა ხელოვნებად. 1989 წელს ენცო კატელანის მიერ დაარსებული ბრენდი განსხვავდება თავისი ექსპრესიული სტილითა და ხელით დამზადებული თითოეული დეტალით. ბრენდის მთავარი ფილოსოფია არის სინათლის ემოციური ძალის აღმოჩენა და მისი გარდაქმნა სივრცის იდენტობის ნაწილად. ენცო კატელანი საკუთარ ქმნილებებს ხშირად „პოეტურ ობიექტებს“ უწოდებს — სანათები, რომლებიც არა მხოლოდ ანათებენ, არამედ ქმნიან განსაკუთრებულ ატმოსფეროს.

Catellani&Smith-ის თითოეული ნამუშევარი დამზადებულია იტალიაში, ბერგამოს ატელიეში, სადაც ოსტატები ხელით ქმნიან სინათლის სკულპტურებს. სწორედ ამიტომ, არც ერთი სანათი არ არის იდენტური — ყველა ნამუშევარს აქვს საკუთარი „ხასიათი“.

ეს ბრენდი არა მხოლოდ ტექნოლოგიური განათებაა, არამედ ხელოვნების ნიმუში, რომელიც არქიტექტურას და ინტერიერს უნიკალურ ემოციურ განზომილებას მატებს.

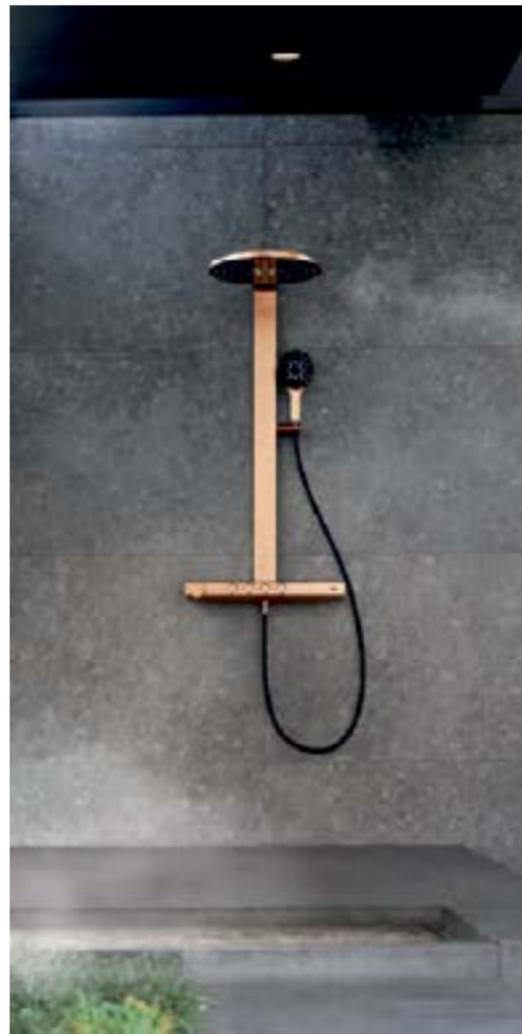

Catellani&Smith-ის კოლექციები გამოირჩევა უნიკალური ფორმებითა და ხელით დამუშავებული ზედაპირებით. კოლექციები აერთიანებს როგორც მინიმალიზმს, ასევე ავანგარდულ ესთეტიკას, რაც მათ არქიტექტორებისა და დიზაინერების საყვარელ ინსტრუმენტად აქცევს.

THE BEAUTY OF PURIFIED WATER GROHE RAINSHOWER AQUA PURE

Transform your bathroom into a sanctuary of regeneration with the new GROHE Rainshower Aqua Pure shower system.

The seamlessly integrated GROHE Aqua Pure filter within the thermostat purifies your hand shower water from chlorine and odors, ensuring it is exceptionally gentle on your skin and hair. Elevate your daily ritual and indulge in the ultimate sense of wellbeing.

COLOUR COMBINATIONS of GROHE RAINSHOWER AQUA PURE Could be in round and square design

CHROME | WHITE
1016800000

CHROME | BLACK
101680KS00

PHANTOM BLACK
101680KF00

BRUSHED HARD GRAPHITE
101680AL00

BRUSHED COOL SUNRISE
101680GN00

COOL SUNRISE
101680GL00

BRUSHED WARM SUNSET
101680DL00

WARM SUNSET
101680DA00

SUPERSTEEL
101680DC00

GROHE RAINSHOWER AQUA PURE EXPOSED SHOWER SYSTEM PREMIUM, HIGH-QUALITY DESIGN FOR THE LUXURY SEGMENT

The shower system that stands out.

Why this is true love from the first sight:

- **HEALTH & WELLBEING NEEDS**
Chlorine filter for healthy skin & hair.
Filter is integrated into hand shower.
- **UNIQUE, PREMIUM DESIGN**
Visually contrasting with Round & Square design options.
- **DURABLE & HIGH QUALITY**
Metal thermostat handle and glass tray (safety glass).
- **ADJUSTABLE COMFORT**
Head shower 30° angle & hand shower height adjustable.

GROHE RAINSHOWER AQUA PURE INCLUDES A GROHE AQUA PURE FILTER

SALUS PER AQUAM - SKIN & HAIRCARE

GROHE RAINSHOWER AQUA PURE filter REMOVES chlorine to protect your skin and hair and keeps it beautiful and healthy & removes water odor for a pleasantly smelling shower experience.

- Rainshower Aqua Pure Shower function can be activated via button
- Low water pressure drop while showering with purified water
- Filter not visible and easy to exchange of cartridge
- Filter not visible and easy to exchange of cartridge
- Digital light indicator

DESIGN STATEMENT
Available in round & square.
Combine chrome with white or black surfaces.

NEW SPA SMARTCONTROL
Flush Installation – pop out when activated.
Metal made.

NEW HAND SHOWER
Rainshower Aqua hand shower 3 spray patterns, including Rain, Active Massage (now 8 blades), updated Champagne: Rain+

NEW HEAD SHOWERS
360 Diameter or 400x230mm square – angle adjustable 30°

GROHE DESIGN AWARDS 2025 | GROHE COLORS

This is a unique opportunity to gain recognition within the international community of architecture and design by integrating the products of the GROHE brand into your projects.

Your talents as a designer and architect have the power to inspire a world of color! We invite you to participate in our exciting competition, where the key element will be the use of the GROHE COLORS and Grohe SPA collections.

This competition opens doors to endless possibilities for creative ideas. You have the chance to transform spaces, breathe life into every interior detail, and create harmony with the extensive palette of GROHE COLORS and GROHE SPA. Your projects can become the embodiment of style, sophistication and functionality.

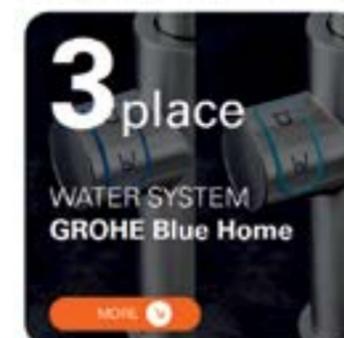
GOALS of the design awards

- **UNITE** architects and designers on an international professional level, showcasing their projects featuring GROHE products.
- **IDENTIFY** with the help of an international professional jury, the best projects, popularize the authors and their ideas, contribute to the recognition of participants, laureates, and partners.
- **CREATE** a unique creative platform for the exchange of ideas and inspiration among architects and designers across Georgia. This award aims to highlight local talent, promote professional dialogue, and celebrate the diversity and originality of Georgian design culture.

NOMINATIONS

REWARDS

WINNERS WILL BE DETERMINED IN TWO CATEGORIES. THREE PRIZE PLACES ARE PROVIDED IN EACH NOMINATION

RULES:

- ALL PROJECTS PARTICIPATING IN THE AWARD MUST CONTAIN THE USE OF GROHE PRODUCTS.
- The more GROHE COLORS and GROHE SPA products included in your design, the higher your chances of winning.
- THE SUBMISSION AND EVALUATION OF THE AWARD ENTRIES TAKE PLACE ONLINE via website <https://design-grohe.ge/>
- Projects implemented in Georgia are eligible for participation.

STAGES OF THE 2025 AWARD:

August 1, 2025, to April 30, 2026 — SUBMISSION OF PROJECTS, NOMINATIONS PROPOSALS

May 1 to May 10, 2026 – EXPERT JURY VOTING, FORMATION OF THE SHORTLIST

For all details please visit: www.design-Grohe.ge

AAG

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია შეიქმნა:

- პროფესიონალური ურთიერთობებისათვის;
 - ქალაქმშენებლობის, არქიტექტურის, დიზაინის სფეროში არსებული პრობლემების განსახილველად და გადასაჭრელად;
 - ასოციაციის წევრთა ბიზნესის ხმარდასაჭერად;
 - არქიტექტორთა საერთაშორისო ფესტივალების, საერთაშორისო კონკურსების - წარმატებით ჩასატარებლად;
 - არქიტექტორთა კლუბის, ჟურნალი "სტილის" პოპულარიზაციისათვის.
- საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია - არქიტექტორების და დიზაინერების გაერთიანება - შესაძლებლობას მისცემს პროფესიონალებს განიხილონ არქიტექტურის და მშენებლობის სფეროში არსებული პრობლემები, საბუნების, პროექტები, ნოვატორული წინადადებები, ჩაატარონ ახალი სამშენებლო ტექნოლოგიების, დიზაინერული თუ ფურნიტურის კომპანიების პრეზენტაციები.

„საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციის“ სტრატეგიები:

- მდლგანვითარებული, დახვეწილი, ურთიანი, თვითრეგულირებადი, პროფესიონალური ორგანიზაციის ჩამოყალიბება არქიტექტურის და სამშენებლო ბაზარზე;
- არქიტექტურისა და მშენებლობის განვითარებას ტენდენციების შესახებ ასოციაციის წევრების ინფორმირება;
- ასოციაციის წევრებს შორის ურთიერთობის მექანიზმების ფორმირება;
- ასოციაციის წევრების საქმიანობისთვის პროფესიონალური სტანდარტების შემუშავება;
- ასოციაციის წევრთა სერთიფიცირებისთვის ხელის შეწყობა;
- წვლილის შეტანა ასოციაციის წევრების ბიზნეს ზრდასა და კეთილდღეობაში;
- ასოციაციის წევრების ინტერესების და უფლებების დაცვა, რჩევის მიცემა, დატრენინგება, დახმარება, შპარის დაჭერა;
- ასოციაციის წევრებისთვის პროფესიული ზრდის ხელ შეწყობა;
- ასოციაციის წევრების ინტეგრაცია არქიტექტურის და მშენებლობის პროფესიონალურ სფეროში;
- საერთო პრობლემების გადაწყვეტა; რეკომენდაციების და პროგრამების შემუშავება არქიტექტურისა და სამშენებლო ბაზრის განვითარებისთვის;
- ასოციაციის წევრებს შორის კომსულტაციების და ინფორმაციის გაცვლა მიმდინარე ტექნოლოგიებთან დაკავშირებით, არქიტექტურის და სამშენებლო ბაზარზე პოპიციების შესახებ;
- ასოციაციის წევრების ინტერესების დაცვა და წარმოინა საკანონმდებლო, აღმასრულებელ თუ მუნიციპალურ სტრუქტურებში;
- ქვეყნის არქიტექტურის და სამშენებლო საქმიანობის სრულყოფისთვის და ურთიანი მდლესთეტიკური ქალაქდაგეგმარებითი კრიტერიუმების დამაკმაყოფილებელი, კეთილმონყობილი ქალაქური გარემოს ჩამოყალიბებისთვის ხელის შეწყობა;
- საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ნაციონალური სტანდარტების შემუშავება;
- პროფესიონალთა პრესტიჟის განმტკიცება; ასოციაციის წევრთა გაზრდა.

Association of Architects of Georgia

In 2011 STYLE Magazine and Architectural Club Ltd established Association of Architects of Georgia (Noncommercial (non-governmental) Legal the person)

Association of Architects of Georgia - a union of architects and designers - provides the professionals with an opportunity to discuss ongoing architectural and construction issues and news, projects and innovations introduced by their colleagues and to arrange presentations of new construction technologies, services and products offered by design or furniture companies.

Association of Architects of Georgia was established with the following goals:

- to foster professional relationships;
 - to enable discussion and solving of different issues related to urban development, architecture and design;
 - to support professional activities of Association members;
 - to promote STYLE Magazine and diversify the range of its publications;
 - to ensure successful development of international competitions - such as Architectural Award - organized under the auspices of STYLE Magazine;
 - to provide Association members with an informal but presentable social environment.
- Every year, STYLE organizes an international exhibition Architectural Award, covering such nominations as single-family residence, apartment block / residential complex, public construction, residential interior, public interior, reconstruction project, etc. (detailed information about this competition can be found at <http://www.archiaward.com>)

In 2014, Association of Architects of Georgia, Architects' Club and STYLE Magazine jointly organized the first Georgia-based International Architecture Festival in conjunction with the already traditional international architectural competition Architectural Award 2014.

We hope you find the above noteworthy and look forward to your comments regarding cooperation opportunities.

Thank you very much in advance.

დაგვიკავშირდით:

ბერბუკის ქ. №3, №3, 0171, თბილისი, მობ: +995 593 42 74 73.

ელ-ფოსტა: laghidze.n@gmail.com <http://www.archias.ge> <http://www.archiaward.com>

Contacts: 3 Berbuki street 0171, Tbilisi, Georgia. Cell: +995 593 42 74 73
E-mail: laghidze.n@gmail.com <http://www.archias.ge> <http://www.archiaward.com>

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია

კლიმაკომფორტი

climacomfort.co.uk

team@climacomfort.co.uk

+995 595 12 12 66

თბილისი, დამბრე თაზდადებულს 26

ClimaComfort – ლიდერი №1 ეკოლოგიური ეკო-თერმული გათბობის სისტემები საქართველოში

ClimaComfort საქართველოს ბაზარზე წარმოადგენს ეკოლოგიური ბრენდების – Variotherm (ავსტრია), Soffio (კოლონია-გერმანია) და DiscreteHeat (დიდი ბრიტანეთი) – ოფიციალურ პარტნიორს. ეს არის მხოლოდ ინოვაციური პროდუქტი – ეს არის ყველაზე უფრო და სრულყოფილი კომპლექსი, რომელიც მოხმარებელს სთავაზობს ენერგოეფექტურობას, ეკოლოგიურობას და უმაღლეს კომფორტს და ეწინააღმდეგება სხვადასხვა გათბობის და გაგრილების სისტემებს. ჩვენი სისტემები არ არის უბრალოდ თერმული – ისინი ახალი სფეროს სტილი, სადაც კომფორტი, სილამაზა და ეკოლოგიურობა ერთიანდება.

Wall heating panels
HEAT DIRECTLY FROM THE WALLS

ჩვენი წარმატებები და პარტნიორები

„Climacomfort“-ის წარმატების მთავარი საფუძველი არის პარტნიორობა — თანამშრომლობა სამშენებლო და დეველოპერულ კომპანიებთან, რომლებიც ემყარებიან ელემენტის ახალ იერსახეს. უკვე არაერთმა ცნობილმა ბრენდმა გამოგვიცხადა ნდობა და საკუთარ პროექტებში ჩვენს ტექნოლოგიებს მიანიჭა უპირატესობა.

ბლოქსი – ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი და თანამედროვე საცხოვრებელი კომპლექსების ესელი, რომლის გამოირჩევა ხარისხით და ენერგოეფექტურობის მაღალი სტანდარტებით.

დომინო – ვრცელ კლასის პროექტები, სადაც დიზაინი და ტექნოლოგია ერთიანდება სრულყოფილ ჰარმონიაში.

არქი – მრავალფეროვანი საცხოვრებელი და კომერციული შენობები, სადაც ჩვენი სისტემები უკვე ემყარებიან ყოველდღიურ კომფორტს ასეულობით ოჯახისთვის.

ეს პარტნიორობა არის ჩვენთვის არა მხოლოდ წარმატებული თანამშრომლობა, არამედ პასუხისმგებლობაც — მუდმივად ვიყავით ტექნოლოგიის განვითარების წინა ხაზზე და მომხმარებელს შევთავაზოთ საუკეთესო გადაწყვეტილებები

climacomfort.co.uk
team@climacomfort.co.uk
+995 595 12 12 66
თბილისი, დემეტრე თავდადებულის 26

Thermaskirt – კლინტუსური გათბობა

Thermaskirt არის რევოლუციური სისტემა, რომელიც ერთდროულად ასრულებს ორი ელემენტის ფუნქციას: კლინტუსისა და გათბობის.

ტრადიციული რადიატორების ნაცვლად, ოთახის პერიმეტრზე განლაგებული კლინტუსი ოთახს თანაბრად ათბობს, ემნის კომფორტულ ტემპერატურას და ამავდროულად არ იკავებს სივრცეს.

Thermaskirt-ის უპირატესობები:

- ინტეგრირის თავისუფლება — ალბრ არის საჭირო დიდი რადიატორების განთავსება.
- თანაბარი ტემპერატურა მთელ სივრცეში. - ენერგოეფექტურობა, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ხარჯებს.
- მარტივი მოთაუი, რომელიც შესაძლებელია როგორც ახალ შენობებში, ისე რემონტის დროს.

Thermaskirt არის იდეალური არჩევანი მთავის, ვინაი სურს თანამედროვე, მინიმალისტური და კრავტიკული ინტერიერი

Variotherm – კედლისა და ფერის ბათობა/გაბრილება

ავსტრიული კომპანია Variotherm მსოფლიოში ცნობილია თავისი ფაკუნური გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ბათობასა და გაბრილებას კედლებისა და ფერის საშუალებით ახორციელებს. ეს თექნოლოგია სრულიად ახალ კომფორტს ქმნის — სივრცე თვისუფლდება ნებისმიერი ხილული მოწყობილობისგან, ოთახში კი იქმნება ჰარმონიული თანაბრება.

რატომ Variotherm? - ბათობისას ოთახში ვგრძობთ მზის მსგავს, რბილ სითბოს. - გაბრილებისას არ არსებობს კონდიციონერისთვის დამახასიათებელი ქარი და ხმაური. - სისთება მუშაობს ბუნებრივად, ქმნის ჰანერითელ გარემოს და ამცირებს ენერგიის ხარჯვას. - იდეალურად ერგება როგორც საცხოვრებელ, ისე კომერციულ და საზოგადოებრივ შენობებს. Variotherm-ის სისტემს არამხოლოდ თექნოლოგიური სიბხლება, არამედ ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესების ინსტრუმენტისც

Soffio – კედლის პანელები

Soffio არის დიზაინისა და თექნოლოგიის ერთობლიობა. ეს კედლის პანელები არამხოლოდ ფუნქციური ბათობის სისტემებია, არამედ ინტერიერის გამოჩეული აქსესუარი. მათი ესთეტიკური ხაზი საშუალებას იძლევა, პანელი განდეს ოთახის დიზაინის ნაწილი და არა მხოლოდ თექნიკური ელემენტი. Soffio-ს მახასიათებლები: - მაღალი ხარისხის მასალები და გამძლეობა. - უნიკალური დიზაინი, რომელიც თავსდება როგორც კლასიკურ, ისე თანამედროვე სივრცეში. - ბათობის ფუნქცია, რომელიც ერთდროულად ქმნის სითბოს და ვიზუალურ ელემენტურობას. - ეკოლოგიურობა და ენერგოეფექტურობა. Soffio-ს კედლის პანელები ხაზს უსვამს იმას, რომ კომფორტი შეიძლება იყოს არა მხოლოდ უხილავი, არამედ თვალშისაცემად ლამაზი

„Climacomfort“-ის მისიანა საქართველოში დაგკვიდრდეს ენერგოეფექტური, თანამედროვე და ესთეტიკური ბათობა-გაბრილების სისტემები. ჩვენი პარტნიორები და მომხმარებლები უკვე დარწმუნდნენ, რომ ფაკუნური გადაწყვეტილება ნიშნავს არა მხოლოდ თექნოლოგიას, არამედ ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას. ჩვენი პროდუქცია — Thermaskirt, Variotherm და Soffio — სწორედ ამის მაგალითია: ისინი ქმნიან ახალ სტანდარტს, სადაც კომფორტი უხილავია, ეკონომია რეალური და დიზაინი სრულყოფილი

CLIMACOMFORT.CO.UK
TEAM@CLIMACOMFORT.CO.UK
+995 595 12 12 66

თბილისი, დამთრე თავდადებულის 26

სარჩევი

Content

DESIGN

საპორტო ქალაქის ურბანული ინფრასტრუქტურა

26

სასტუმრო ძველ თბილისში

40

Hotel in old Tbilisi

სასტუმრო ბაქოს ქუჩაზე

48

Hotel The Tbilisi edition

54

Viceroyal tower on THe Cilento coast
16th century

62

Private House in Italy

72

MRDV APARTMENT

INTERIOR
ARCHITECTURE

სარჩევი

Content

DESIGN

წითელი კიბის სახლი

80

Red Stairs House

ლურჯი ელფერი სახლისთვის

86

Men's Blue

92

Apartment in city Park residential

98

ლადო ალექსი-მესხიშვილის ნიგნის პრეზენტაცია

Complex
Aram // Aum Architects

INTERIOR
ARCHITECTURE

საპორტო ქალაქის ურბანული ინფრასტრუქტურა

ქალაქი ფოთი უმდიდრესი ისტორიული წარსულის მქონე, ევროპულად დაგეგმარებული, უმნიშვნელოვანესი სტრატეგიული მდებარეობის სანავსადგურო ქალაქია, რომელიც შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე, კოლხეთის დაბლობზე, მდინარე რიონის შესართავთან მდებარეობს.

ახლანდელი ფოთის ტერიტორიაზე მდებარეობდა ისტორიული ქალაქი, ანტიკური „ფაზისი“ რომელსაც უკავშირდება მსოფლიოში ცნობილი მითი არგონავტებზე. ისტორიული ფაზისი დაარსდა ძვ.წ. VII საუკუნეში, აქ ფუნქციონირებდა უმაღლესი რიტორიკული სკოლა „ფაზისის აკადემია“, ხოლო ქალაქი „ფოთი“-ს სახელით პირველად VIII საუკუნის ისტორიულ წყაროებში გვხვდება. 1858 წელს ფოთი სანავსადგურო ქალაქად გამოცხადდა და ამ პერიოდიდან დაიწყო მისი აღმშენებლობა, ევროპულად მოაზროვნე სახელმწიფო მოღვაწის ნიკო ნიკოლაძის თაოსნობითა

და კონცეფციით.

ნიკო ნიკოლაძის დამსახურებით, საქართველო ფოთის გავლით, ეზიარა მოდერნული პერიოდის ევროპულ ქალაქგეგმარებას. ამ პერიოდში ფოთში გერმანული არქიტექტურული სტილი შეერწყა ადგილობრივ ტრადიციულ სტილს, რასაც მოჰყვა ტერიტორიის, ჭაობიანი ადგილიდან ნამდვილ ქალაქად გადაქცევა.

ფოთი საქართველოში ერთადერთი ქალაქია, რომელიც არქიტექტურულად ევროპულ ყაიდაზე (კერძოდ, პარიზის) ანალოგიურად გაშენდა, წინასწარ დამტკიცებული ქალაქ განვითარების გეგმის შესაბამისად. სწორედ ეს, უნიკალური ევროპული დაგეგმარება გამოარჩევს ფოთს საქართველოს სხვა ქალაქებისგან, რომელიც მდიდარია წყლის რესურსებით.

ფოთი ევროპული არქიტექტურული მემკვიდრეობითაც ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარი ქალაქია

საქართველოში. კულტურული მემკვიდრეობით საინტერესო საპორტო ქალაქი მოდერნის სტილის უნიკალური შენობა-ნაგებობებითაა გამორჩეული, რომლებიც აგებულია XIX-XX საუკუნების მიჯნაზე, გერმანელი არქიტექტორის ედმუნდ ფრიკის მიერ. კულტურული მემკვიდრეობის ნაგებობებიდან უძველესია ნიკოლაძის კოშკი, რომელიც თავდაპირველად აგებულია თურქთა ციხესიმაგრედ, დაახლოებით 1578 წელს, ხოლო 1896 წელს ნიკო ნიკოლაძის ინიციატივით მოხდა კოშკის იერსახის ევროპული სტილით რეკონსტრუქცია.

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების თვალსაზრისით ფოთი უმნიშვნელოვანესი ქალაქია, რადგან ფოთის პორტი შავი ზღვის აუზში „ტრასეკას“ კორიდორში მდებარეობს და „აბრეშუმის გზისა“ და ევროპა-აზიის დამაკავშირებელი უმოკლესი სატრანზიტო დერეფნის მუდმივად განვითარებადი სატრანსპორტო-ლოჯისტიკური ცენტრია.

ქალაქში ძირითადი კულტურული ობიექტებია: კოლხური კულტურის მუზეუმი, სახელმწიფო პროფესიული თეატრი, შუქურა, სახელოვნებო სასწავლებლები, კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლები, კულტურისა და დასვენების პარკი და სხვ. რომლებთან მიმართებით საჭიროა უმნიშვნელოვანესი ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდეს.

ქალაქის მმართველობიდან არის ხელშეწყობა კულტურულ ორგანიზაცია-კავშირების დაფუძნება-გაძლიერების, პროფესიული განვითარების, სექტორთაშორის კომუნიკაციის, საერთაშორისო ინტეგრაციის ხელშეწყობისთვის. დაგეგმილია სივრცეების მოდერნიზაცია, უფუნქციო შენობების განახლება, შემოქმედებითი ინდუსტრიების ვებპორტალების და კომერციული პლატფორმების შექმნა-მხარდაჭერა. 2020 წელს EU-პროექტით მოეწყო არტ-სივრცე და ღია კულტურულ-რეკრეაციული ზონა. მიმდინარეობს თეატრის რეაბილიტაცია, ფლორითა და ფაუნით უნიკალური რეკრეაციული ზონების განვითარება. რეაბილიტირდა ცენტრალური პარკი, მოდერნის სტილის კულტურული მემკვიდრეობის თვალსაჩინო ძეგლები (უნდა აღინიშნოს აუთენტურობის ნაკლებად შენარჩუნებით).

დაგეგმილია, ასევე მდინარე რიონის ქალაქში გამავალი არხი დანალექი შლამისა და ნატანისაგან გაინმინდოს. გაინმინდება და აღდგება ნაპირდამცავი ჯებირები. როგორც ირკვევა ქალაქ ფოთში გამავალი მდინარე რიონის არხის რეაბილიტაციის დეტალური საინჟინრო პროექტის შედგენაზე ამჟამად მუ-

ნიკო ნიკოლაძის კოშკი

აღმშენებლის გამზირი

რუსთაველის რკალი

ფოთის შუქურა

შაობა მიმდინარეობს, რის შემდეგაც საქართველოს მელიორაცია სამუშაოების შესრულებაზე ტენდერს გამოაცხადებს. პროექტის ფარგლებში, ე.წ. მეშვიდე კილომეტრიდან ზღვამდე რიონის ფსკერის განმენდა მოხდება, ასევე ზღვის შესართავთან რიონის, ამჟამად მოსილული მარცხენა შტოს განმენდითი სამუშაოებიც განხორციელდება.

მიუხედავად აღწერილი აქტივობებისა, ფოთის კულტურის სფერო არაერთი გამოწვევის წინაშე დგას. რამდენიმე ეტაპად ჩატარებული კვლევის (როგორც რაოდენობრივი, ასევე თვისებრივი კვლევა) შედეგებით, გამოიკვეთა ისეთი საკვანძო საკითხები, როგორცაა ინფრასტრუქტურული პრობლემები: პოსტსაბჭოთა ინფრასტრუქტურული მემკვიდრეობის რეაბილიტაცია-რევიტალიზაცია, თეატრის, კინოს, აუდიო-ვიზუალური ხელოვნებისთვის კეთილმოწყობილი, ტექნიკურად აღჭურვილი, ადაპტირებული სივრცეების არქონა; ციფრული და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სიმწირე, კულტურის სფეროს მენეჯმენტი; საერთაშორისო კომუნიკაციისთვის საჭირო უნარების დეფიციტი, საკანონმდებლო ხარვეზები კულტურული მემკვიდრეობის უძრავ ძეგლთა

დაცვასთან მიმართებით. არადა, ფოთს აქვს დიდი პოტენციალი გახდეს ეკონომიურად, სტრატეგიულად ძლიერი საპორტო ქალაქი. ამას განაპირობებს, პირველ რიგში ქალაქის სტრატეგიული გეოგრაფიული მდებარეობა. მისი საზღვაო ნავსადგური - სატვირთო ტერმინალებით, ლოჯისტიკის, ფაბრიკების, ქარხნების ამუშავებით.

ქალაქს აქვს უნიკალური დაგეგმარება და ბუნებრივი რესურსები: მალთაყვის ტყეპარკი, პალიასტომის ტბა, UNESCO-ს მიერ მსოფლიო მემკვიდრეობად აღიარებული კოლხეთის ეროვნული პარკის კოლხური ტყეები და ჭარბტენიანი ტერიტორიები; ოქროს ტბა, მარტონწყალას ტბა, მდინარეების რიონისა და კაპარჭინის სანაპიროები, მალთაყვის სამკურნალო, მაგნიტური ქვიშის სანაპირო; მემკვიდრეობის ინოვაციური გარდასახვის შესაძლებლობა - ანტიკური ფაზისი, მედეა და მითი არგონავტებზე. ლეგენდები პალიასტომის ტბაზე, ნახუტურის ეკლესიაზე, ნაბადაზე და სხვა ტოპონიმებზე, ლეგენდადქცეული ფაქტები ფოთის სანაპირო-ქართული ფეხბურთის პირველი მოედანზე. ასევე, როგორც უკვე ავლნიშნეთ ისტორიული და თანამედროვე აბრეშუმის გზა, კულტურული მემკვიდ-

რეობის ძეგლები და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი და რეკრეაციული ობიექტები. ყურადსაღებია და განსავითარებელია ქალაქის ტრადიციები - წყალსათხილამურო სპორტის გამორჩეული ტრადიცია, ფოთის იახტკლუბის ტრადიცია. მეტად მნიშვნელოვანია, შესასწავლია და განსახორციელებელი ნიკო ნიკოლაძის მემკვიდრეობის სრული რეაბილიტაცია.

დღევანდელი მდგომარეობით შეიძლება ფოთის სამი არეალის განხილვა:

- ცენტრალური არეალი (რუსთაველის რკალი და საკათედრო ტაძრის მიმდებარე ტერიტორია),
- მალთაყვის საკურორტო უბანი (და დევნილთა ახალი რაიონი),
- ნაბადას სამრეწველო არეალი.

ქალაქის თავი, ნიკო ნიკოლაძე, რომელიც ფოთს 1894-1914 წლებში მართავდა, აქტიურობით მოდერნიზაციის მთავარ ძალას წარმოადგენდა. მან შეიმუშავა ურბანული განვითარების გეგმა, რომელიც მოიცავდა ქალაქის ცენტრალური ქუჩების განაშენიანებას. ქალაქის ცენტრალური პარკისა და ახალი საკათედრო ტაძრის გარშემო თორმეტი ქუჩა განვითარდა. ნიკოლაძეს სურდა ქალაქის საკათედრო ტაძარი ქართულ არქიტექტურულ სტილში აეშენებინა, ცარისტულმა ხელისუფლებამ გეგმა დაინუნა. მოგვიანებით, ნიკოლაძის ჩართულობით, არქიტექტორებმა, ზელენკომ და მერფილდმა შექმნეს ახალი პროექტი საკათედრო ტაძრისათვის, რომელიც იყო კონსტანტინოპოლის ახალი აია სოფიას საკათედრო ნაგებობის ასლი. ცარისტული ხელისუფლება დაეთანხმა ახალ გეგმას და 1906 წელს გაიკა მშენებლობის დაწყების ნებართვა, რომელიც 1907 წელს დასრულდა. 1921 წელს, დემოკრატიული რესპუბლიკა დაემხო ბოლშევიკების მიერ, საბჭოთა სეკულარიზმის გამო კი რელიგია საჯარო ცხოვრების საზღვრებს მიღმა აღმოჩნდა.

საბჭოთა სისტემა აკონტროლებდა საცხოვრებელ გარემოს, სადაც არქიტექტურა გამოყენებული იყო იდეოლოგიური შინაარსით. 1930-იან წლებში

ფოთის საკათედრო ტაძარი თავდაპირველი სახით

სასტუმრო პრისტოლი. ედმუნდ ფრიკის არქიტექტურა

ხიდი მდინარე რიონზე

საკათედრო ტაძარი დაიკეთა და შენობა გადაიქცა თეატრად. საბჭოთა ჟურნალ-გაზეთებს, სობოროდ წოდებული საკათედრო ტაძარი ქალაქის ცენტრში, მიაჩნდათ როგორც, წარმავალი სისხლიანი ცარიზმის სიმბოლო. წერდნენ, რომ კომუნისტებმა ქალაქის ცენტრალური შენობის გადაკეთებით, შეცვალეს მორალური ლანდშაფტი. თეატრი გაიხსნა 1936 წელს და მიეძღვნა ოქტომბრის რევოლუციის წლისთავს. ცარისტული პერიოდის რელიგიური საკათედრო ტაძარი წარმოაჩინეს, როგორც შემარცხვენილი ინსტიტუცია, რომელიც ქალაქში თეატრის ადგილს იკავებდა. სენტიმენტები, ფოთის საკათედრო ტაძართან დაკავშირებით, ადგილობრივ საზოგადოებაში, წარმოქმნიდა ეკლესიის ცენტრალურ არეალში ხილვადობის აუცილებლობას. საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, 1991 წელს, დისკუსია ეკლესიის მიერ თეატრად ქცეული შენობის დაბრუნების შესახებ გახშირდა. ადგილობრივების მოსაზრება შენობასთან დაკავშირებით ორ ნაწილად იყო გაყოფილი. ერთნი თვლიდნენ, რომ კათედრალისთვის პირვანდელი ფუნქციის დაბრუნება აუცილებელი იყო, მეორენი კი თეატრის დარჩენას უჭერდნენ მხარს, იმ არგუ-

მენტით, რომ ქალაქის სახელოვნებო-თეატრალური ტრადიცია, კულტურული ტრადიციების განმსაზღვრელი ნაგებობის დაკარგვით, საქალაქო ღირებულებას დაკარგავდა. საბოლოოდ, 2003 წელს, ფოთის საკრებულომ რესტავრირებული შენობა საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიას გადასცა. 2013 წელს საზეიმოდ გახსნეს ქრისტეს აღდგომის სახელობის საკათედრო ტაძარი, რომელიც წარმოადგენდა საქართველოსა და ფოთის განახლების სიმბოლოს. ფოთის საკათედრო ტაძარი ესაა ნაგებობა, რომელიც ქალაქის მორალურ მდგომარეობას განსაზღვრავს.

საკათედრო ტაძრის გადაკეთებასთან ერთად, ქალაქის ცენტრალური ტერიტორიაც მოეწყო. ახალი თეატრი, კინო, სავაჭრო ცენტრი, პოლიციის ოფისი და იუსტიციის სახლი აშენდა. ახალი თეატრის შენობის მშენებლობა 2006 წელს დაიწყო, თუმცა, როდესაც შენობა ჩვენი მხედველობისთვის აღქმადი გახდა, გამოიკვეთა საამაყო შენობის დეფექტი - რომ ღობე და გალავანი საკათედრო ტაძრის გარშემო შენობისათვის შეუსაბამო დანამატი იყო. თუ დავაკვირდებით, ქალაქში ყველაფერი შემოღობილია, მაგალითად პორტი გარშემორტყმულია უზარმაზარი კედლით,

სხვა პრივატიზებული ადგილებიც შემოღობილია. რაც შეეხება ნაბადის უბანს, რომელიც ქალაქის საინდუსტრიო არეალად არის მიჩნეული. ესაა უბანი, რომლის საბჭოთა ინდუსტრიალიზაციის გამოცდილება, კომუნისტური ხელისუფლების მოშლის შემდეგ, წარუმატებლობასთან, კონტინენტიზაციასთან, ჩამოშლასთან და ნაგრევებად ქცევასთან ასოცირდება. შესაბამისად, წარსულის საამაყო გამოცდილებასთან და თანამედროვე წარუმატებლობასთან გვაქვს საქმე. ნაბადის უბნის ინფრასტრუქტურა, ქაოსური მიმოსვლის, პოსტსამრეწველო ტრანსფორმაციისა და კონტინენტიზაციის არეალს წარმოადგენს. ამ არეალში ნეოლიბერალური წესრიგის წარუმატებლობა თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონასთან და გემთმშენებელ ქარხანასთანაა დაკავშირებული. გემთმშენებელი ქარხნა ფოთში 1935 წელს გაიხსნა, რომლის მშენებლობაც ჯერ კიდევ ნიკო ნიკოლაძის დროს იყო ჩაფიქრებული.

1990-იან წლებში ქარხნის საამქროები დაანგრის, ამწეები ჯართად ჩააბარეს და ტექნიკური ბიბლოთეკა გაანადგურეს. წარსულს ჩაბარდა ფოთის გემთმშენებელი ქარხნის მიერ შექმნილი დიდი ზომის ალუმინის სათევზაო კატერები. ფოთის გემთმშენებელი ქარხანა 1998 წელს გასხვისდა. დღეისათვის გემთმშენებელი ქარხანის, ერთ-ერთი ცენტრალური შენობა დანგრეულია, პრივატიზებული და ჩამოშლილი ინფრასტრუქტურა სანგრევი ამწეებით მინასთანაა გასწორებული. სანაცვლოდ იგეგმება კონტინენტების კიდევ დამატებითი საწყობის მოწყობა.

ნაბადის ერთ-ერთი სანაპირო არეალი, თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონას წარმოადგენს. 1980-იანი წლების ბოლოსა და 1990-იანი წლების დასაწყისში განიხილებოდა, მთლიანად ფოთის ტერიტორიის თავისუფალ ეკონომიკურ ზონად გადაქცევა. თავისუფალი ეკონომიკური ზონის შექმნის იდეა, პოლიტიზირებული იყო და დაუკავშირდა ინდივიდებსა და გავლენიან ბიზნეს აქტორებს და დაპირება, რომ ინდუსტრიული ზონა სასწაულს მოახდენდა ფოთის ეკონომიკისათვის, წარუმატებელი აღმოჩნდა. უზარმაზარ მასშტაბებზე გათვლილ ზონაში, ერთი ტერმინალი ფუნქციონირებს, საიდანაც მანქანები გამოჰყავთ. მოსახლეობის უმრავლესობა თვლის რომ ნაბადა ყველაზე განუვითარებელი უბანია ფოთში.

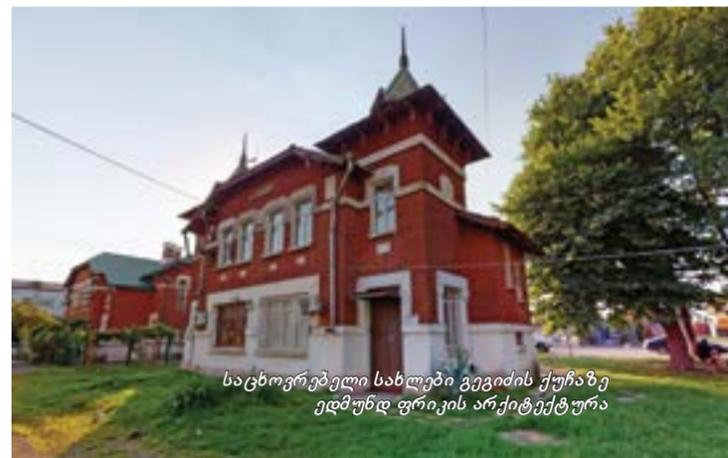
1874 წლიდან მოყოლებული დამოუკიდებელი საქართველოს საწყის პერიოდში, ფოთმა ძალიან დიდი განვითარება ჰპოვა და მიუხედავად დღევანდელი მდგომარეობისა, ამ წარსულიდან გამომდინარე, ფოთი რჩება ინდუსტრიულ ქალაქად, რომელიც გათვლილია წარმოებაზე და პორტის ტვირთბრუნვა და ლოჯისტიკა განსაზღვრავს მის ფუნქციურ მნიშვნელობას.

საბავზვო ბიბლიოთეკა ედმუნდ ფრიკის არქიტექტურა

კოლსური ხელოვნების მუზეუმი

საკვოვრებელი სახლები გეგვიძის ქუჩაზე ედმუნდ ფრიკის არქიტექტურა

პალიასტომის ტბა

მალთაყვას ტერიტორია, ფოთის ახალ რაიონად მიიჩნევა. საბჭოთა პერიოდიდან მოყოლებული, მისი სივრცითი დაგეგმარება და განაშენიანება დაკავშირებული იყო ტერიტორიის საკურორტო არეალად გადაქცევასთან. მალთაყვაში ახალი საკურორტო ზონის აშენება, 1950-იანი წლების ბოლოსა და 1960 იან წლების დასაწყისში დაიწყო, რომელიც გულისხმობდა ზღვის მიმდებარედ, ფიჭვის ტყის განაშენიანებასაც. მალთაყვას წარმოაჩენდნენ, როგორც იდეალურ საკურორტო ადგილს ზღვისა და მზის აბაზანების მისაღებად. კურორტის განაშენიანებაში ჩართული იყო ფოთისა და ლანჩხუთის რაიონის მაცხოვრებლები.

მალთაყვის საკურორტო ტერიტორია მოიცავდა შენობა-ნაგებობებს, სამიმოსვლო ინფრასტრუქტურას, საფუნეზო და სატრანსპორტო გადაადგილებისათვის და ასევე, ხელოვნურად მოწყობილ ოქროს ტბას.

მალთაყვაში, სანაპიროსთან ახლოს, ერთად შეჯგუფებული ახალი საცხოვრებელი კორპუსებია, რომლებიც შორიდან ყვითელ და წითელ ფერებში აღიქმება, შეღებილი კედლებისა და სახურავების ფერ-

ბის გამო. დასახლებაში ორმოცამდე კორპუსი დგას, მანამდე დაჭაობებული ადგილი ყოფილა.

მალთაყვის ოქროს ტბა, რომელიც კერძო საკუთრებაა, ინფრასტრუქტურულად არ არის მოწყობილი. ტბა 2006-2007 წლებში გასხვისდა, მასთან ერთად მოხდა, მიმდებარე ტერიტორიის, სანატორიუმისა და ხიდის პრივატიზაცია. არეალი, კომპლექსურად წარმოქმნის ერთიან ტერიტორიას, ადგილს, რომელიც ინფრასტრუქტურულად ამორტიზებულია.

მალთაყვის გამოცდილება უკავშირდება საბჭოთა პერიოდის ინფრასტრუქტურულ განვითარებას და არეალის დასასვენებელ სივრცედ ფორმირებას, რომელსაც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, საქართველოსთვის ყველაზე ტრაგიკული სოციალური კატეგორიის, იძულებით გადაადგილებული პირების, დევნილების, ყოველდღიურობა დაუკავშირდა.

მალთაყვა საბჭოთა პერიოდში ისეთი საკურორტო ზონა იყო, რომ ბათუმს სჯობდა. ახლა, ტურისტული ზონა აღარ არსებობს, ყველაფერი კერძო მესაკუთრეების ხელში აღმოჩნდა, რომლებმაც ეს ადგილები შეისყიდეს, მაგრამ არაფერს აკეთებენ, არ ავითარე-

ბენ. აქ არაფერი ხდება, რაც ტურიზმის განვითარების გაურკვეველ პერსპექტივებს წარმოშობს. ამასთან ერთად, კონფლიქტმა უკრაინაში, დევნილთა დასახლების ყოველდღიურობაზე იქონია გავლენა. გაზრდილი მიგრანტების ფონზე, საქართველოს ტერიტორიასა და მალთაყვაში გამოჩნდნენ რუსეთიდან ჩამოსული მაცხოვრებლები, რომლებმაც დასახლებაში დევნილებისაგან შეიძინეს საცხოვრებელი. მეტიც, დასახლებაში ადგილობრივი მოსახლეობა ერევა დევნილებს, რადგან სხვა ქალაქებიდან ფოთში გადმოსახლებული დევნილების ნაწილი, ადაპტირებას ვერ ახერხებს. დევნილების ნაწილი, ეკონომიკური თვალსაზრისით, წინა განსახლების არეალთან იყვნენ მიმაგრებული, ამიტომ ისინი, ვინც ვერ ადაპტირდებიან ახალ გარემოსთან, წინანდელი განსახლების ადგილს უბრუნდებიან.

დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, 1991 წელს მალთაყვაში ოქროს ტბაზე, ევროპის ჩემპიონატი ჩატარდა წყალ სათხილამურო სპორტში, რაც იმ დროისთვის უმნიშვნელოვანესი მოვლენა გახდა ქალაქისთვის. ამის შემდეგ, კონფლიქტების, ქვეყნის გაღატაკების, გაზრდილი პრივატიზებისა და საერთაშორისო კორპორაციების მიერ, ურბანული ეკონომიკური ინფრასტრუქტურის დაურეგულირებელი მართვა-განკარგვის ნებართვების გაცემის შედეგად, ეს არეალი ყოველდღიურ ნანგრევებად იქცა. ამასთან ერთად ადგილმა შეიძინა ომგამოვლილი დევნილების მიერ საკუთარი თავის პოვნის სიმბოლური სივრცის დატვირთვა.

თეთრად შეღებილი კედელი მიჯნავს პორტს ქალაქისაგან. პორტის გარეთ, საჯარო სივრცეში, ტრაილერებით შემორტყმული ნიკო ნიკოლაძის ქანდაკება დგას. პორტში მომხმარებელთა შესასვლელი საბაჟო სამხრეთითაა, აქვეა კიბე, რომელიც პორტის კედელს გადაივლის. ამ გზით შესაძლებელია პორტში მდებარე სალოცავამდე მისვლა. ასევე, აქვეა იახტ-კლუბი. პორტში სხვა

მალთაყვის სანაპირო

მალთაყვის სანაპირო და ოქროს ხიდი

პალიასტომის ტბა

ნაბადა, გეზი, საბაჟო

თავისუფალი ზონა

შესასვლელი ჩრდილოეთითაა, ხიდთან, რომელიც პორტის ტერიტორიას ნაბადის უბანთან აკავშირებს. ორივე გზა პორტის შიგნით, კედელს მიუყვება, შიდა ტერიტორია მოიცავს ცისტერნებსა და რეზერვუარებს, შესაძლებელია ამნეების მწკრივის დანახვაც სანაპირო ზოლისაკენ, რომელიც ცამდეა ატყორცნილი.

პორტის შესასვლელთან არის სამედიცინო დაწესებულება, კაფეები და რესტორნები. პორტთან 9 აპრილის ხეივანია, სადაც პორტის ჩრდილოეთით მდებარე შენობები კედელს ბოლომდე მიჰყვება. პორტის ხმაური, ტრანსპორტის მოძრაობა და ამნეების ჭრიალი, მტვერი მოსახლეობას მუდმივად აწუხებს. ისინი ხედავენ გამყოფ კედელს, მის უკან ამნეებს, სამრეწველო რესურსებს, იმპორტირებულ მანქანებს და პერსონალის მოძრაობას. ზღვა მოწყვეტილია მათი ყოველდღიური ცხოვრებისაგან. რეკრეაციული ზონა, რომელიც მიჰყვება 9 აპრილის ხეივანს, რომელიც პორტის მოპირდაპირე მხარეს მდებარე უბანია, მოუნესრიგებელია, არხი კი დაჭაობებული. ადგილობრივები უნდა გაუყვნენ გზას სამხრეთით, რათა მიადნონ ზღვის სანაპირო ზოლამდე, რომელიც

ფოთის პორტი

ცენტრალური არეალიდან 2-3 კილომეტრითაა დაშორებული.

ფოთი საქართველოს საზღვაო ნავსადგურია და მას ყურადღება უნდა მიექცეს, მაგრამ არც მთავრობას და არც ბიზნესს არ მიუქცევია ყურადღება ქალაქის განვითარებისთვის, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ. პორტი დანიური კომპანიის საკუთრებაა, რომლებსაც შეუძლიათ გააკეთონ ყველაფერი, რაც სურთ, როგორც მის შიგნით, ისე ქალაქში. ქალაქი პორტის დანამატი ინფრასტრუქტურაა, რომლის ამორტიზებულ გზებზეც პორტში შემავალი და გამავალი ტრაილერები მოძრაობს; პორტის უბანში გადაადგილება რთულია და სამეზობლო გადატვირთულია ტრაილერებით. შემოსავალს პორტის მფლობელები იღებენ, ქალაქს კი არაფერი რჩება.

საბჭოთა პერიოდში საზღვაო სადგური იყო სამოქალაქო ზონა, სადაც ხალხი მიდიოდა ფოთიდან. მას მორვაგზალი ერქვა, რაც რუსული ტერმინია და საზღვაო სადგურს ნიშნავს. ტერიტორიას დღეისათ-

ვის ვერავინ უახლოვდება. ის დახურულია და შორიდან მოჩანს. მისი მოედანი პორტში ახლად მიღებული სატვირთო კონტეინერების სანყოფია. მორვაგზალი ქალაქის ღირსშესანიშნაობაა და მისი მოედანი თავშეყრის ადგილი იყო, თუმცა იგი სამარცხვინოდ გაასხვისეს, რის შედეგადაც, ქალაქმა დაკარგა სავიზიტო ბარათი. ყოველ საღამოს სტუმრები და მოსახლეობა ოჯახებთან და ბავშვებთან ერთად გამოდიოდნენ სასეირნოდ და ელოდნენ გემების შესვლას პორტში.

პორტის პრივატიზაციის შედეგებმა გამოიწვია ქალაქის ძირითადი ღირსშესანიშნაობების, ხასიათისა და ინდივიდუალიზმის დაკარგვა. ქალაქის ცენტრში არსებული პატარა პარკი, ვერ ჩაანაცვლებს ფოთელების მორვაგზალთან დაკავშირებულ მოგონებებს.

მორვაგზალი დაიკარგა, ადამიანებს არ შეუძლიათ იქ სიარული და ეს სასეირნო ადგილი, სადაც ხალხი გამოდიოდა, აღარ არსებობს. სანიაღვრე არხის ირგვლივ მინა ჭაობიანია, არხს კი სუნი ასდის. ეს იყო ხეივანი, რომელიც უკავშირდებოდა მორვაგზალს და

დანგრევის პირას მისული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი

გადაადგილება ორგანიზებულ სამეზობლოში ხდებოდა. მორვაგზლის დახურვამ ასევე შეაფერხა 9 აპრილის რეკრეაციული ზონის დაგეგმვა.

ალსანიშნავია ის, რომ 2022 წელს, ფოთის თვითმართვლობამ საქართველოს უნივერსიტეტების არქიტექტურული სკოლებისთვის გამოაცხადა კონკურსი, სახელწოდებით - „ქალაქგეგმარებითი კონცეფციები ფოთის განვითარებისთვის“. პროექტში, მხოლოდ საქართველოს უნივერსიტეტი ჩაერთო. სტუდენტებმა (გვანცა მარგანი, ანა კუბეცია, ივანე გვენცაძე, ნინა ავდალიანი. ხელმძ: მარიკა ქურთიშვილი) მეტად საინტერესო ხედვა და ზოგადი ქალაქგეგმარებითი კონცეპცია წარმოადგინეს,

რომელიც ფოთის მხრიდან მეტად მონონებული იქნა, თუმცა, სამწუხაროდ, ამ ფაქტს განვითარება არ მოჰყოლია.

ინფრასტრუქტურა, რომელიც ქალაქს ფუნქციას ანიჭებს, იდეოლოგიური მნიშვნელობის მატარებელია. სივრცისა და მეხსიერების კონსტრუქციის პროცესი, ძალაუფლების ლეგიტიმაციისა და მისი ამოცნობის პოლიტიკური პროცესის ნაწილია.

ურბანული ინფრასტრუქტურა, სივრცეში ჰყვება იმ ადამიანების ისტორიებს, ვის მიერ და ვისთვისაც ის შეიქმნა. ეს ამბები არაა მხოლოდ ინფრასტრუქტურის შექმნასთან და გამოყენებასთან დაკავშირებული, ისინი პრაქტიკაში სოცო-კულტურული რეფლექსიების ხლივადობას ახდენენ, რითაც ქალაქის იდენტობის აღქმა და ინტერპრეტაცია ხდება.

ანთროპოლოგიაში, საპორტო ქალაქები, მუდმივი ტრანზაციის არეალებად განიხილება, რაც განპირობებულია, მისი სავაჭრო და სამომოსვლო კავშირებიდან გამომდინარე. პორტები სოციალურ და კულტურულ თავისებურებებს ქმნის, რაც დაკავშირებულია მუშახელის, მიგრანტებისა და ტურისტების სპეციფიკურ მოთხოვნილებებთან.

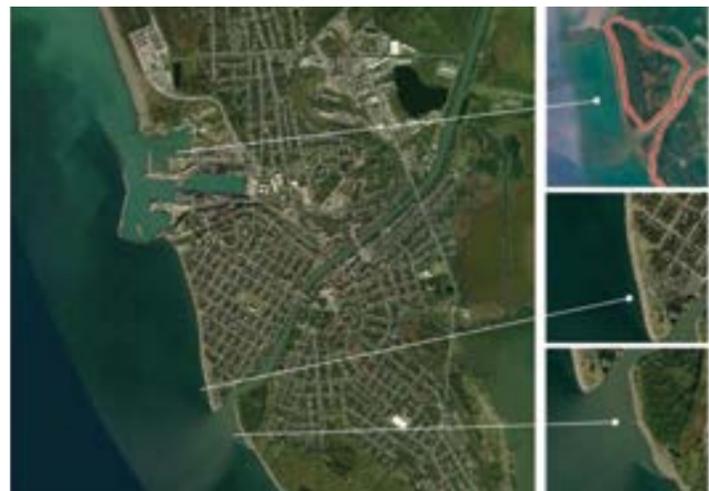
თანამედროვე სამყაროში, საპორტო ქალაქები გლობალურ ტრანსფორმაციის პროცესებს გადაინ. თანამედროვე ეკონომიკური და ტექნოლოგიური ცვლილებების პროცესი მოითხოვს ინფრასტრუქტურის ფუნდამენტურ რესტრუქტურირებას, ქალაქსა და პორტს შორის ურთიერთმიმართების ცვლილებას, ქალაქის გააზრებას და იმ ადამიანების მდგომარეობის გათვალისწინებას, რომლებიც დაკავშირებული არიან საპორტო ინფრასტრუქტურასთან. თანამედ-

როვე გლობალური გამოწვევები, პორტების ტრანზიტულ მნიშვნელობას ზრდის, რაც ტრანსნაციონალური სანარმოო და შრომითი რესურსების მიგრაციას აჩქარებს. ამ პროცესში, ისტორიული საპორტო არეალები გამოწვევების წინაშე დგებიან.

2025 წლის დასაწყისში საიმედო სიახლე გაუღერდა. City Institute -sa da „სტუდია 9“ შორის დაიდო ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი. დაიწყო ერთობლივი მუშაობა ქალაქის გენგემის განვითარებასთან დაკავშირებით. პროცესში ჩართულები არიან ქართველი და უცხოელი, დაახლოებით 25 სპეციალისტი სხვადასხვა მიმართულებით, ასევე ხელოვნებათმცოდნეები კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოდან, რომლებიც ქალაქის ისტორიულ ნაწილზე მუშაობენ. ქალაქის განაშენიანების კონცეფციის შემუშავება მოიცავს, ასევე მალთაყვის სანაპირო ზოლის და მისი არეალების განვითარების გეგმას. ამ ეტაპზე, კვლევების 80% ჩატარებულია და მიმდინარეობს კონცეფციის დეტალიზაცია. როგორც შევიწყვეთ, მოსახლეობა, მუშაობის ყველა ეტაპზე იქნება ინფორმირებული და მათი რელევანტური აზრი, თუ ხედვა გათვალისწინებული იქნება პროექტზე მუშაობისას, იმ დრომდე, სანამ ის ოფიციალურად დამტკიცდება მუნიციპალიტეტის მიერ. მთავარია ჩატარებული სამუშაო ფოთის რეალობაზე იყოს მორგებული და იურიდიულ ჩარჩოებში შეძლოს განვითარება.

საარქივო ფოტო-მასალა და ინფორმაცია მოგვანოდა ჩვენმა კოლეგამ ბესიკ მაშვამ

სტატიაში გამოყენებულია ამონარიდები პროექტიდან : ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტის კულტურის განვითარების სტრატეგიის გეგმა. 2022 წ.

ფრაგმენტები პროექტიდან: „ქალაქგეგმარებითი კონცეფციები ფოთის განვითარებისთვის“.

ტრადიციული სხმული მოაჯირით. ასევე დამზადდა სადარბაზოს კარის ავთენტური ასლი, რომელიც კვლავ ძველ ადგილას განთავსდა და ახალი სიცოცხლე შეიძინა.

შიდა ეზოში განთავსებული ხელით შესრულებული ფერადი შუშაბანდები ძველი თბილისისთვის დამახასიათებელ ატმოსფეროს ინარჩუნებს და ხაზს უსვამს შენობის

სასტუმრო ძველ თბილისში

საერთო ფართობი: 2 700 კვ.მ.

პროექტის ავტორი: არქიტექტორი მარიამ პაპუკაშვილი

სასტუმროს ინტერიერის დიზაინი: დიზაინ სტუდია - „ Studio-shoo“

კაფე & ღვინის ბარი კალიგრაფის ინტერიერის დიზაინი : დიზაინერი შორენა ჩეკურიშვილი

არსებული შენობა თბილისის ერთ-ერთ ძველ „ზემო კალას“ ისტორიულ უბანში მდებარეობს. ერთ დროს ყოფილი სომხური ბაზრის, ამჟამად კოტე აფხაზის (ყოფ. ლესელიძის) ქუჩაზე. შენობა XIX საუკუნის II ნახევრის თბილისის არქიტექტურის სახასიათო ნიმუშია.

სასტუმრო Ibis Styles ძველი თბილისის პროექტზე მუშაობისას არქიტექტორის მთავარ

ამოცანას შენობის ავთენტური სახის შენარჩუნება და მასში სასტუმროს ფუნქციის შეტანა წარმოადგენდა. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ფასადის პირვანდელი სახის დაბრუნებას, არქიტექტურული დეტალების აღდგენას და თბილისური აივნის ელემენტების შენარჩუნებას. სრულად განახლდა და პირვალდელ სახეს დაუბრუნდა ლითონის ხვეული კიბე

კულტურულ ღირებულებას. ახალ შენობაში განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა აივნებზე, რომლებიც არა მხოლოდ არქიტექტურულ შტრიხს წარმოადგენს, არამედ სტუმრებს შესაძლებლობას აძლევს დატკბნენ ძველი თბილისის უნიკალური ხედებით.

განახლებული ობიექტი ერთდროულად აერთიანებს ქალაქის კულტურულ მემ-

კვიდრობას და თანამედროვე სასტუმროს სტანდარტებს, რითაც იქცა ძველი თბილისის ურბანული ქსოვილის ორგანულ ნაწილად.

სასტუმროს ინტერიერის დიზაინზე წარმატებით იმუშავა ორმა გუნდმა: საერთაშორისო ბრენდის კონცეფციის შესაბამისად დიზაინ სტუდია - „Studio-shoo“-მ შეიმუშავა სტუმრის ოთახებისა და საერთო სივრცეების იერსახე, რომელიც ახალგაზრდული კონცეფციითაა გაჯერებული. ხოლო კაფე & ღვინის ბარი კალიგრაფის ინტერიერი, დიზაინერ შორენა ჩეკურიშვილის მიერაა შექმნილი.

სტუმრის ოთახების ინტერიერი გადაწყვეტილია ფირუზისფერ ფერში, ასევე ნომრებში მოწყობილია თანამედროვე ტიპის შუშაბანდები, აღნიშნული გადაწყვეტა ეხმიანება შენობის არქიტექტურას, კერძოდ ფირუზისფერ ფასადს და მის თბილისულ შუშაბანდებს.

აღსანიშნავია სპეციალურად სასტუმროსთვის შექმნილი „ღვინის ანბანი“, რომელიც წარმოადგენს ინტერიერის ძირითად თემას და ქართული ღვინის 8 000 წლიანი ისტორიის თხრობას (storytelling). თითოეული ასო, უყვება სტუმარს ქართული ღვინის უძველესი კულტურის შესახებ, როგორც ქართულ ასევე ინგლისურ ენაზე. ანბანი ფიგურირებს, სასტუმროს ყველა სივრცეში.

კაფე & ღვინის ბარი კალიგრაფი ასევე გაჯერებულია ქართული ღვინის კულტურის თემაკიტით. მის ინტერიერში ასევე წარმოდგენილია ღვინის ანბანი თავისი 33 უნიკალური ამბით. კაფე-ბარის მთავარ სამკაულს ასევე წარმოადგენს მასიურ ხეში შესრულებული რელიეფური პანო, რომელშიც გაერთიანებულია ქართული ორნამენტები და ანბანი.

HOTEL IN OLD TBILISI

Total area: 2 700 sq.m.

Project author: Architect Mariam Papukashvili

Hotel interior design: Design Studio - „Studio-shoo“

Café & Wine Bar Kaligrafi interior design: Designer Shorena Chekurishvili

The existing building is located in one of the old „Zemo Kala“ historical districts of Tbilisi. At one time, it was the former Armenian market, now on

Kote Abkhaz (former Leselidze) Street. The building is a characteristic example of Tbilisi architecture of the second half of the 19th century.

The main task of the architect when working on the Ibis Styles Old Tbilisi project was to preserve the authentic appearance of the building and incorporate the function of a hotel into it. Special attention was paid to returning the facade to its original appearance, restoring architectural details and preserving elements of the Tbilisi balcony. The metal spiral staircase with a traditional cast railing was completely renovated and returned to its original appearance. An authentic copy of the entrance door was also made, which was placed back in its original place and acquired a new life.

The hand-painted stained glass windows in the inner courtyard preserve the atmosphere characteristic of Old Tbilisi and emphasize the cultural value of the building. In the new building, special emphasis was placed on balconies, which not only represent an architectural touch, but also allow guests to enjoy unique views of Old Tbilisi.

The renovated facility simultaneously combines the city's cultural heritage and modern hotel standards, thus becoming an organic part of the urban fabric of Old Tbilisi.

Two teams successfully worked on the

interior design of the hotel: in accordance with the international brand concept, the design studio - „Studio-shoo“ developed the appearance of the guest rooms and common spaces, which is saturated with a youthful concept. The interior of the cafe & wine bar Kaligrafi was created by designer Shorena Chekurishvili.

The interior of the guest rooms is decorated in turquoise, and the rooms are equipped with modern glass panels, this solution echoes the architecture of the building, in particular the turquoise facade and its Tbilisi glass panels.

It is worth noting the „Wine Alphabet“ created especially for the hotel, which is the main theme of the interior and the 8,000-year history of Georgian wine (storytelling). Each letter tells the guest about the ancient culture of Georgian wine, both in Georgian and English. The alphabet appears in all spaces of the hotel.

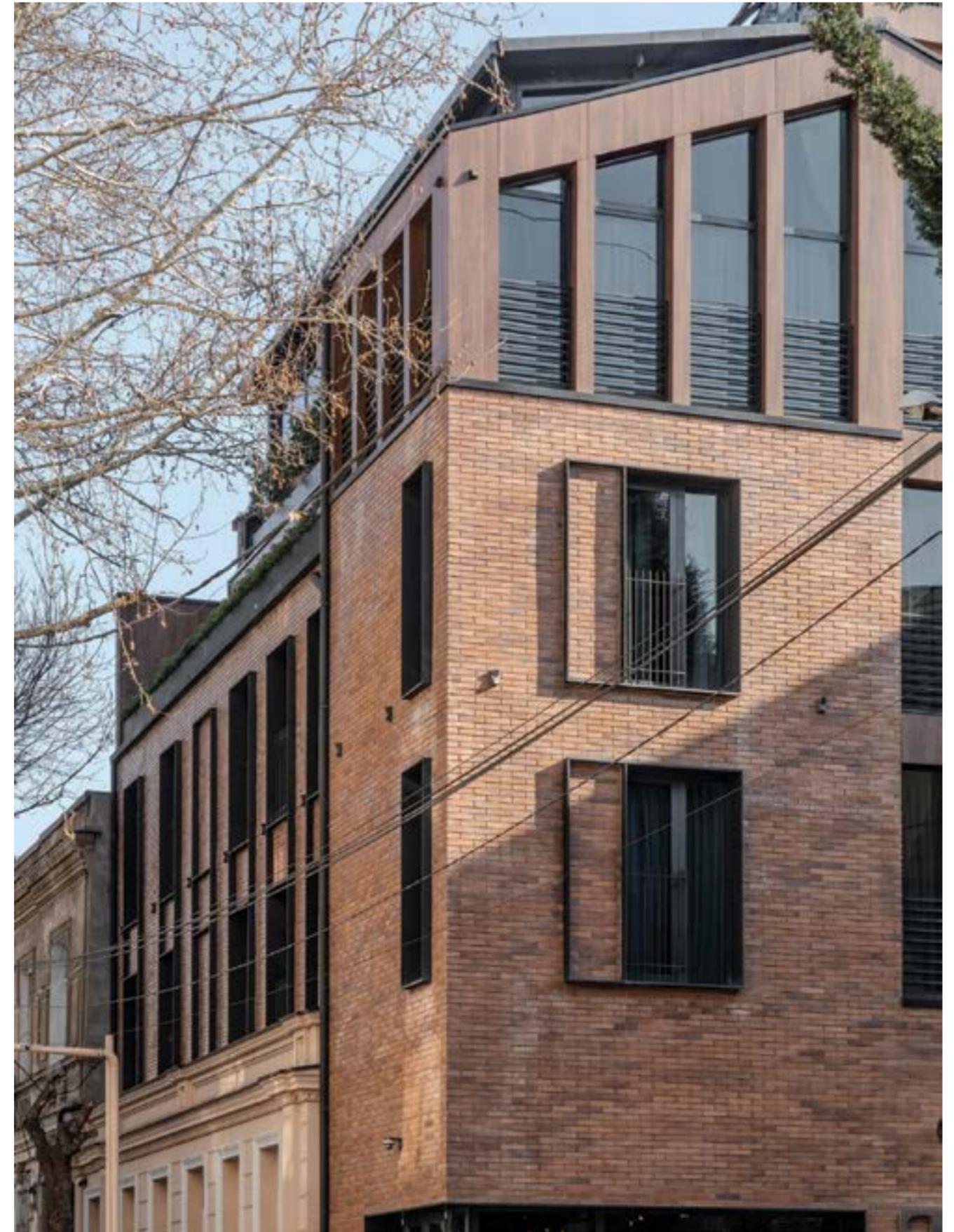
Cafe & Wine Bar Kaligrafi is also saturated with the theme of Georgian wine culture. Its interior also features the wine alphabet with its 33 unique stories. The main decoration of the cafe-bar is also a relief panel made of solid wood, which combines Georgian ornaments and the alphabet.

HOTEL THE TBILISI EDITION

25-ნომრიანი სასტუმრო
თბილისი, ბაქოს ქუჩა #3
კლიენტი – SIAN GROUP
პროექტის ავტორები: ლაშა ლოსაბერიძე, დავით ჭკუასელი.
არქიტექტურული კომპანია – AB5
ტერიტორიის ფართობი – 285 კვ.მ.
შენობის ფართობი – 921.65 კვ.მ.

ავტორებისგან: არსებული შენობა მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარში აშენდა. ბაქოს ქუჩა, თავისი ისტორიული ხასიათით, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ზონის ნაწილია შენობის გარემოსდაცვითი კვლევის თანახმად, ჩვენ გადავწყვიტეთ, რომ შეგვენარჩუნებინა არსებული ქუჩის ფასადი, რათა არ დაგვერღვია ქუჩის ისტორიულად ჩამოყალიბებული გარემო.
საცხოვრებელი სახლი რეკონსტრუირდა და გაფართოვდა თანამედროვე არქიტექტურული ხედვის მქონე სასტუმროდ. ჩვენი მიზანი იყო ისეთი არქიტექტურული გადაწყვეტის მიღწევა, რომელიც ჰარმონიული იქნებოდა არსებულ ურბანულ ქსოვილთან.

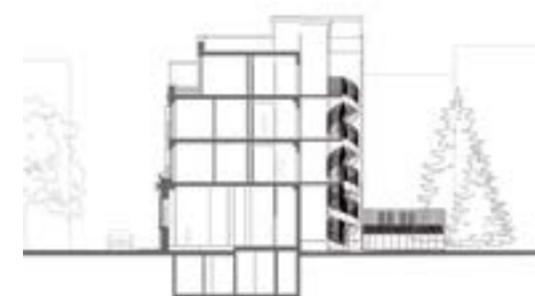

HOTEL THE TBILISI EDITION

25-room hotel Tbilisi,
3 Bako Street
Client – SIAN GROUP
Architectural company – AB5
Project authors – Lasha Losaberidze, Davit Chkuaseli
Site area – 285 sq.m.
Building area – 921.65 sq.m.

From the authors: The existing building was constructed in the second half of the 19th century. Bako Street, with its historical character, has become part of a cultural heritage protection zone. According to the environmental study of the building, we decided to preserve the existing street façade so as not to disturb the historically formed environment of Bako Street.

The residential house underwent reconstruction and was expanded into a hotel with a contemporary architectural vision. Our goal was to achieve an architectural solution that would harmoniously blend with the existing urban fabric.

VICEROYAL TOWER ON THE CILENTO COAST

16TH CENTURY

Viceroyal Tower on the Cilento Coast 16th Century Restoration Project for Use as a Holiday Residence

Design: 2020 – Restoration in Progress (2025)

Location: San Mauro Cilento (Salerno) – ITALY

DAIUTO

studio

restoration project

DAIUTO studio

architects

Design: Francesco D'Aiuto & Pasquale D'Agosto

Photographs: Massimo D'Aiuto

Drafts: Archive DAIUTO studio

„FIUMAROLA“ Tower - 16th Century

The tower seen from the sea shore

Entrance stairs

Entrance to the residential level – north elevation

Panorama of the coast

THE HISTORY

The coastal towers of the Kingdom of Naples formed a comprehensive defensive, surveillance and communication system along the coastline. They were built to counter the frequent raids by Saracens and Corsairs.

The Torre FIUMAROLA stands directly on the seafront, guarding the coast near the „FIUMAROLA“ stream in San Mauro municipality.

Construction began in 1580 and was completed in 1608, using stones extracted directly from the beach in front of the site.

THE RESTORATION

The tower has been restored and repurposed as a holiday residence.

The project includes:

A ground level designed for hospitality and dining activities.

Two upper levels, accessible via an external stone staircase, designed for residential use.

A panoramic rooftop terrace on the top level, offering sweeping views of the sea and the nearby village of Acciaroli.

A surrounding garden area, enclosed by a stone wall and secured with iron gates, providing protection on the sides facing the stream and the sea.

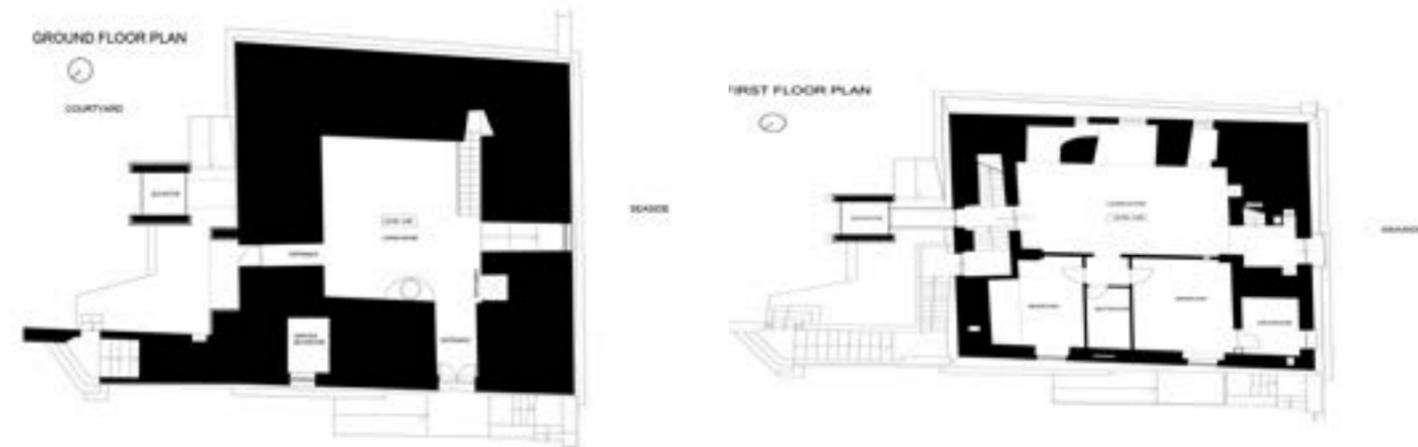
The installation of an external panoramic elevator is planned.

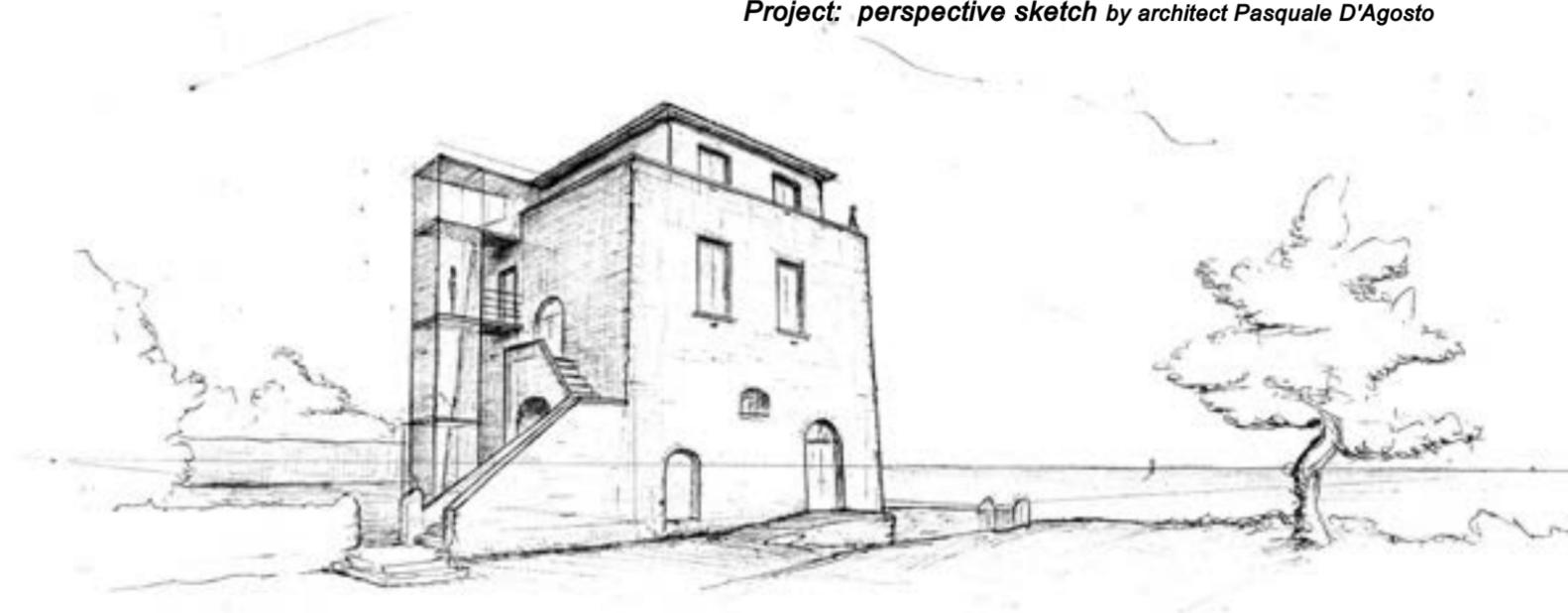
Tower before restoration

HOLIDAY HOME PROJECT:

Plans – Sections – and Final Design Sketch with Panoramic Elevator

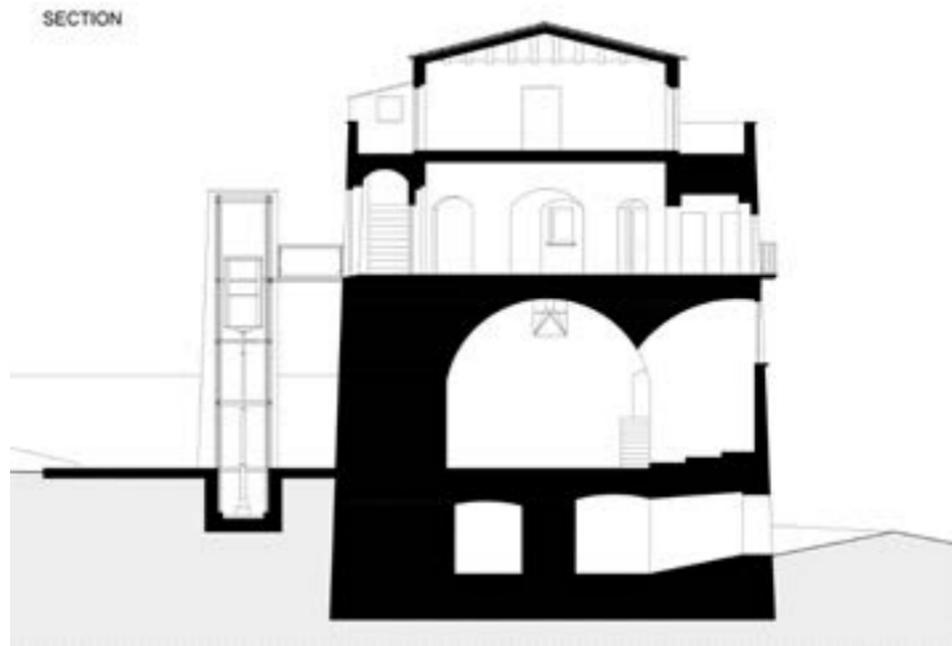

Project: perspective sketch by architect Pasquale D'Agosto

Details

Section of the tower

EXTERIOR VIEW, featuring the well and a juniper tree

PRIVATE HOUSE IN ITALY

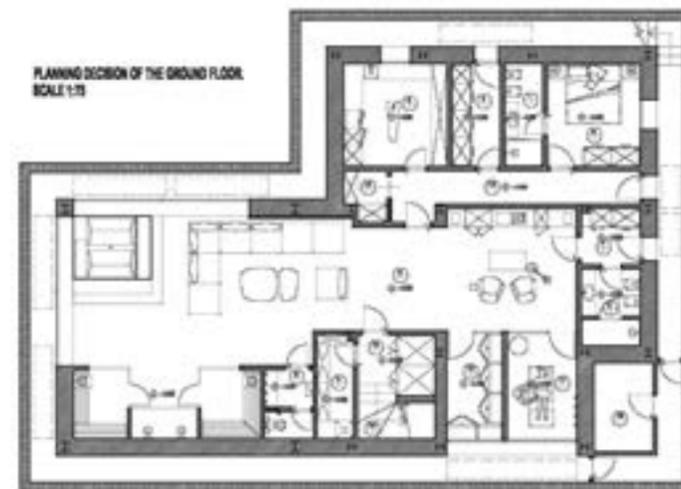
Location: Forte dei Marmi, Italy
Total area: 540 sq.m
Author: MPROJECT
Project Managers:
Katsyuba A.A., Kharchenko T.I.

This private house is located in the delightful province of Lucca, Tuscany. Our clients, a young family, purchased it at the rough-in stage and asked us to design it. The goal was to create an atmospheric, balanced, and modern interior.

In a compact space, we managed to fit four full-size bedrooms with walk-in closets and bathrooms, a large kitchen, and a spacious living room. In the basement, we created space for a home spa, a relaxation area with a wine room, a massage room, and changing rooms. We also designed the invisible, yet crucial, technical part of the house, including laundry rooms, storage areas, and bedrooms for the staff. It's noteworthy that this

SPA, RELAXATION AREA

part of the house is functionally separated from the main part, and the routes between residents and staff are separated, creating a comfortable atmosphere.

The interior itself is finished in light, natural tones. We created a cozy atmosphere that complements the beautiful Italian landscapes beyond the house's expansive windows. As always, we use only high-quality, modern, and natural materials. This interior evokes a sense of harmony, tranquility, and nobility.

GUEST BATHROOM,
1ST FLOOR

STAIRCASE AND HALL,
2ND FLOOR

MASTER BEDROOM

**CHILDREN'S BATHROOM,
2ND FLOOR**

MASTER BATHROOM

WIFE'S DRESSING ROOM

CHILDREN'S BEDROOMS, 2ND FLOOR

MRDV APARTMENT

Location: Sabail district, Baku, Azerbaijan
Total area: 149 sq. m
Author: Sattar Karimli

The apartment project was designed for a young middle-class family, with the aim of creating a modern, functional, and comfortable living space while respecting the architectural legacy of the building itself. The property is located in a Soviet-era residential block, one of the notable features of which is its durable and high-quality concrete structure. The client was fortunate to acquire two adjacent floors, and our main design challenge was to connect them in a safe and harmonious way. After considering several

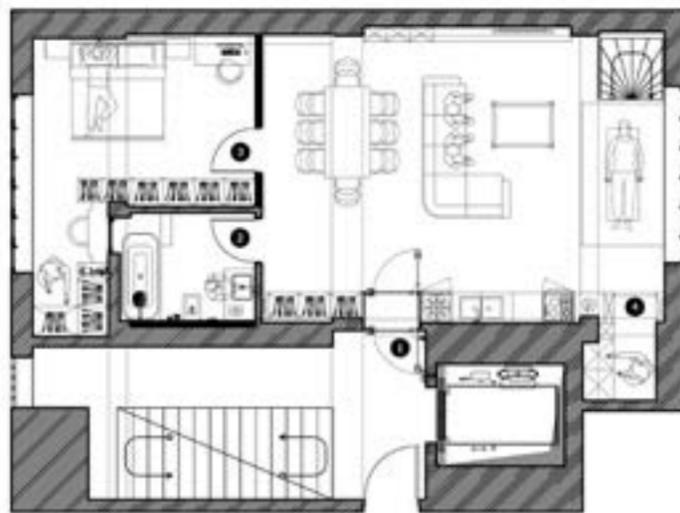
design options, we finalized the most optimal and cost-effective solution that combined functionality, aesthetics, and economy.

The renovation began in 2024 and was completed in 2025. During the process, a variety of high-quality international brands were used: Hansgrohe for water systems, Ideal-Lux for lighting, and Italian-made furniture for furnishing. A key feature of the apartment is its panoramic view of the Caspian Sea. The interior was planned in such a way as to maximize this unique advantage, ensuring that the residents constantly experience a sense of comfort, openness, and positivity.

Special attention was given to the choice of colors and materials, as the client is an artist, and the design had to reflect his creative, colorful outlook on life. The color palette and textures were

carefully selected to achieve a sense of harmony and balance throughout the space. Another defining characteristic of the design is the integration of open-plan solutions on both floors, as well as the inclusion of multi-

functional storage systems to maximize efficiency.

The apartment has a total area of 149 square meters, with a ceiling height of 2.60 m on the lower floor and 2.30 m on the mansard floor. Overall,

the project successfully fulfilled all the initial requirements, resulting in both a high level of client satisfaction and a visually striking interior, as seen in the completed photographs.

წითელი კიბის სახლი

ლოკაცია: დილომი, თბილისი საქართველო
საერთო ფართი: 220 კვ.მ
ავტორი: რუსუდან თუმანიშვილი

ავტორისგან: ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის საერთო ფართი არის 220 კვ.მ. იგი განკუთვნილია ნყვილისთვის. ინტერიერზე მუშაობისას დიზაინერის მთავარი ამოცანა იყო სივრცის გახსნილობა და სიმსუბუქე დაბალანსებული ფუნქციურობასთან. ძირითადი ელემენტი არის სკულპტურული ნითელი კიბე შეხამებული პასტელურ გარემოსთან. იატაკზე გამოყენებულია თბილი ნაცრისფერი მიკროცემენტი, მინიმალურად შემოტანილია მუხის ხის დეტალები მეტი სითბოსთვის. სანათები ძირითადად ჭერში ჩამონტაჟებული მაგნიტური რელსებია. გამოყენებულია ასევე Foscarini-ის სანათი Big Bang და Wall&Deco-ს კედლის პანო.

RED STAIRS HOUSE

Location: Dighomi, Tbilisi Georgia
Total Area: 220 sq m
Author: Rusudan Tumanishvili

From the Author: This 220 m² private residence represents a contemporary approach to residential design, where openness and clarity of planning are central principles. Every decision — from layout to material selection — was guided by the idea of creating a fluid living environment that is both functional and emotionally engaging. The palette is restrained yet expressive: microcement flooring for a seamless surface, natural oak highlights for warmth, and carefully selected design pieces. Among them, a Foscarini lighting fixture and a Wall&Deco wallpaper enrich the interior with texture and artistic depth.

MEN'S BLUE

საცხოვრებელი ინტერიერი
საცხოვრებელი კომპლექსი „კომფორტ პარკი“
მდებარეობა: მინსკი, ბელორუსია
საერთო ფართი : 75 მ²
ავტორი: ალექსანდრა კაზეი

შინაგანი მდგომარეობის დაფიქსირება და მისი ინტერიერში „ჩანერგვა“. სივრცის თავისუფალი გეგმარება დამეხმარა მომხმარებლის ყველა სურვილის შესაბამისად ორგანიზებაში: კომფორტული დასვენების ადგილი - საძინებელი, სამშაო ადგილი - ოფისი, ოჯახთან და მეგობრებთან შეხვედრების ადგილი. როდესაც მივხვდი, რომ მთავარი ლურჯი ფერი და მისი ელფერები თითოეული ოთახის ლაიტმოტივი იქნებოდა, ჩემი ამოცანა იყო შესაბამისი, ღირსეული თანხლები „კომპონენტების“ პოვნა - მუქი ლურჯი სამზარეულო, ღია და თანამედროვე მუხის სასადილო კომპლექტი, რბილი და ლაკონური ფორმის დივანი. მთავარი ლურჯი ფერი თი-

ავტორისგან: ინტერიერი ახალგაზრდა მამაკაცისთვის შეიქმნა. იგი - მონესრიგებული, პედანტური, სტრუქტურირებული. სამუშაოს ყველა დეტალში იყო ჩალრმავებული. ერთი მხრივ, ვფიქრობ, გამიმართლა, რადგან მან ნათლად იცოდა, რა სურდა. „ლურჯი მჭირდება“ - ეს, მომხმარებლის თითქმის პირველი ფრაზა იყო ჩვენი გაცნობის დროს. ფერისადმი ამ კონკრეტულმა და მკაფიო სურვილმა განსაზღვრა ჩვენი მუშაობის ტემპი. კომუნიკაციის პროცესში კიდევ უფრო ღრმად გავეცანი მის ღირებულებებსა და პრიორიტეტებს: თანამედროვე კლასიკა, კონსერვატიზმი, სივრცის მკაფიო ორგანიზება და იმის გაგება, რომ ყველაფერი თავის ადგილზეა. კონცეფციაზე დიდხანს ვმუშაობდით, რადგან ჩემთვისაც და მისთვისაც მნიშვნელოვანი იყო. მომხმარებლის

თოულ ოთახში გარკვეული დოზითაა წარმოდგენილი. საძინებელში ეს არის რბილი სანოლის თავი, შერწყმული ბუნებრივი მუხისგან დამზადებულ დეტალებთან, ჭაობის ფერის ხალიჩასთან და მწვანე ელფერის ფანჯრის ტექსტილთან. კაბინეტი მთლიანად ლურჯ ფერშია ჩაფლული, როგორც „დახურული ყუთი“ - ადგილი მხოლოდ მთავარი გმირისთვის. მისი შინაგანი ძალისა და აზროვნების ადგილი, სადაც ის დროს ატარებს საკუთარ თავთან, არის კონცენტრირებული და თავდაჯერებული. თანამედროვე მხატვრობა აახლებს საძინებელს და კაბინეტს და გვახსენებს, რომ ეს ახალგაზრდა კაცის საცხოვრისია.

MEN'S BLUE

Residential interior
Residential complex „Comfort Park“
Location: Minsk, Belarus
Total area: 75 m²
Author: Alexandra Kazei

From the author: The interior was created for a young man who needed to organize and think through in detail the scenario of life in his future apartment. Neat, pedantic, structured and delving into every detail of the work. On the one hand, I think I was lucky, because he clearly knew what he wanted. I need blue - almost

the first phrase of the Customer during our acquaintance. This specific and clear desire for color set the pace of our work. In the process of communication, I got to know his values and priorities even more deeply: modern classics, conservatism, clear organization of space and understanding that everything is in its place. We worked on the concept for a long time, since it was important for

a kitchen. When I realized that the main color blue and its shades would be the leitmotif in each room, my task was to find a worthy accompaniment. A deep blue kitchen, a light and modern oak dining set, a soft and laconic boucle sofa-couch. The main color is present in each room as a base. In the bedroom, this is a soft headboard, combined with natural oak slopes, a swamp-colored carpet and win-

both me and him to capture the inner state of the Customer and "instill" it in the interior. The room with an open layout helped me organize the space according to all the wishes of the Customer: a place for comfortable rest - a bedroom, a place for myself - an office, a place for meetings with family and friends, dinner parties and listening to vinyl records, delicious wine - a combined living room with

dow textiles with a green tint. The study is completely immersed in blue, like a "closed box" - a chamber place only for the main character. A place of his inner strength and thought, where he spends time with himself, concentrated and collected, as confident as possible. Modern painting refreshes the bedroom and study, and reminds that a young man lives here.

APARTMENT IN CITY PARK RESIDENTIAL COMPLEX

Authors: Mikhail Novinsky, Polina Litomina,
Mark Grishin, Valeria Avilova
Photo by: Sergey Ananyev,
Stylist: Milena Morozova

INTERVIEW WITH THE AUTHORS

- General information about the property. Where is the apartment/house located? What is the area? What kind of building, what floor (if we are talking about an apartment?). Who built the house, did you take part in the construction (if we are talking about a country house)

- The apartment of 106 sq.m. on the 4th floor in the City Park residential complex was part of a long-term job for one family. In this residential complex we were making 3 apartments in parallel – for parents, a daughter and a son. This apartment was intended for a son of about 30 years old.

- What were the advantages and disadvantages of the original? What did you see when you came to the project?

- The apartments in this residential complex

have a rational layout, a beautiful landscape of the inner courtyard, and some have views of Moscow City. The disadvantage is that this apartment was combined from two, which left its mark on the layout (more on this below).

- Who was the interior created for? What can we say about the customers? What wishes did they express at the first meeting?

- A pleasant family with grown-up children. The father is the owner of a manufacturing business in the creative industry, the wife supervised the creation and implementation of all three projects - both

for herself and for both children. The owner of the apartment (the son) is a young man, a programmer, who often lives abroad and is not attached to his home. He wanted a modern, light, neutral interior. In which it is simply pleasant to be.

- Did you do any redevelopment? What rooms were formed?

- Initially the apartment consisted of 2 apartments with the possibility of combining. Since the son did not have a family at that time, and he himself often lived abroad, the initial task looked like this - to make 2 apartments, 42 and 65 meters, the smaller one for rent, the larger one for the son. At the same time, plan it so that in the future there would be the possibility of combining. Thus, we developed 2 breadboard concepts: the current one, with 2 apartments, and a layout for combining. However, during the design process, the customers decided to act according to the 2nd option, and

immediately implement the combined version.

This left its mark on the layout - in addition to the kitchen-living room, the apartment has very small bedrooms (which, however, suited the customers), and in the place of the former kitchen of the small apartment - a non-isolated room of an undefined functionality of an office-dressing room, which, if desired, can also be isolated, making, for example, an additional children's room.

- How would you formulate the main idea of the project? What did you see as your main task?

- Despite the general input for all three apartments, and the fact that the main role of the customer in them was taken by the owner's mother, we tried to show the individual features and character of each of the owners in each of them. And if in the apartment of the daughter, a student girl of a little over 20 years old, we tried to make a more spectacular interior, with features of deliberate "beauty",

in the character of the son we "read" calmness, a certain love of freedom and contempt for conventions.

We tried to make the interior of this apartment brighter, more democratic. In addition, the customer often lived abroad, in particular in Southeast Asia, and, according to his wishes, gravitated towards the "Japandi" style. As a result, we supplemented the project with ethnic elements and decor to add expressiveness and show the ethnic character of the interior.

And the most spectacular part of the project was

the master bedroom with a pair of hypertrophied and „wild“ slabs in their structure.

- Tell us about the finishing materials. Which solutions do you consider particularly successful?

- The project uses carefully selected combinations of simple and unobtrusive materials - light wood furniture and engineered boards, decorative plaster with a not very obvious rough texture under concrete, the optimal color and texture of which we spent a long time choosing, porcelain stoneware of a similar type.

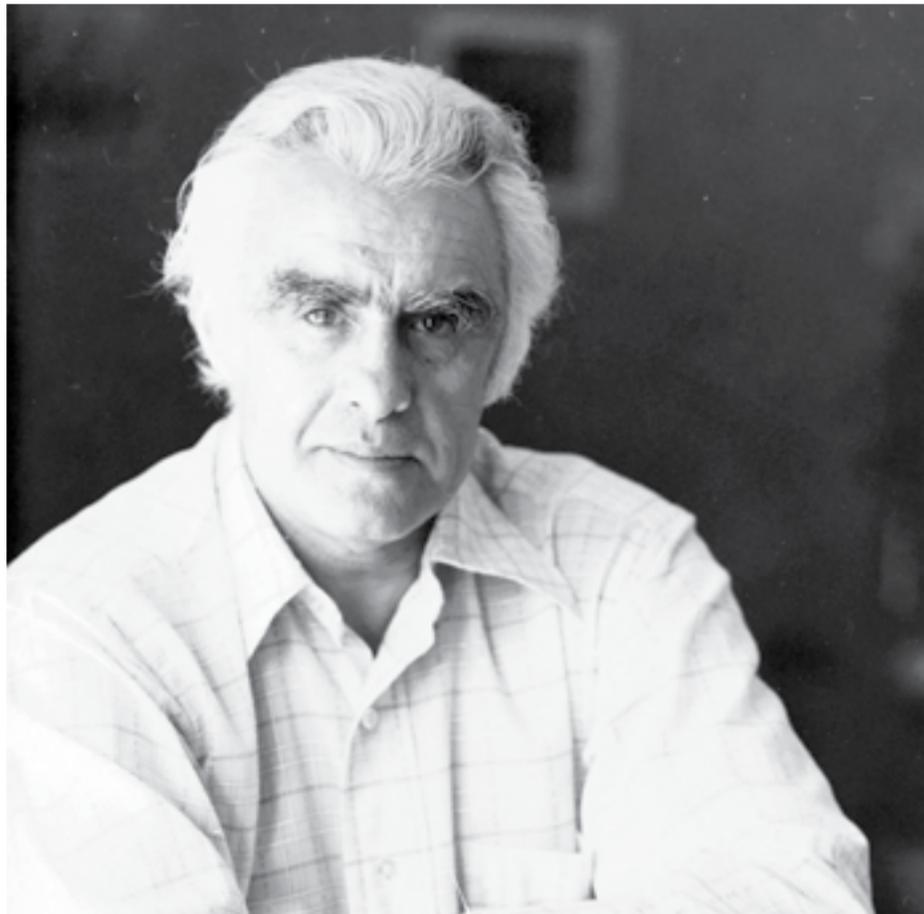
- How was the color palette created?

- The color palette was intended to be calm, soothing, to become a melancholic and comfortable background for the owner's life. It is based on various shades of gray in wall coverings, furniture, porcelain stoneware, countertops, textiles. And wood - in the flooring, furniture, tiles. These two key colors

"travel" throughout the apartment, appearing now on one surface, now on another. They are complemented by black contrasts and individual expressive elements of decoration and decor.

ლადო ალექსი-მესხიშვილის წიგნის პრეზენტაცია

13 სექტემბერს, თიბისი კონცეპტის მულტი-ფუნქციურ სივრცეში, ლადო ალექსი-მესხიშვილის წიგნის პრეზენტაცია გაიმართა. წიგნი წარმოადგენს სამწლიანი პროექტის საბოლოო ეტაპს, რომელიც ასევე მოიცავდა არქიტექტორისადმი მიძღვნილ გამოფენებს თბილისში და ქუთაისში, 2022–2023 წლებში.

პრეზენტაციაზე წიგნის შესახებ ისაუბრეს: დიმიტრი ერისთავმა, ლევან კალანდარიშვილმა

და მანანა არაბულმა.

ლადო ალექსი-მესხიშვილი ის ერთ-ერთი გამორჩეული არქიტექტორია, ვისმა შემოქმედებამაც საქართველოში, განსაკუთრებით თბილისში, მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა. ის ეკუთვნის ერთ-ერთ პირველ თაობას, რომელმაც არქიტექტურული განათლება საქართველოში მიიღო. მისი სწავლისა თუ შემოქმედების პერიოდში, არქიტექტურაში ორი ძირეული

ცვლილება მოხდა – სოციალისტური რეალიზმის დანერგვა (1930-იანი წლები), რომელიც ხელს უწყობდა ეროვნული ნიშნების კონსტრუირებას და ხშირად პირდაპირ უბიძგებდა დეკორატიულობისკენ და შემდეგ, სსრკ-ის დადგენილება „დაპროექტებასა და მშენებლობაში ზედმეტობების აღმოფხვრის შესახებ“ (1955 წ.), რომელმაც ფართო ასპარეზი მისცა ინდუსტრიული მეთოდით სწრაფ და ეკონომიურ მშენებლობას, ხოლო გამომსახველობის მხრივ, საფუძველი ჩაუყარა სიმარტივეს და მკაცრ ფორმებს, შესაბამისად, აკრძალა ყველა ის დეკორატიული ელემენტი, რითიც წინა პერიოდის არქიტექტურა გამოირჩეოდა.

- წიგნის სამუშაო ჯგუფი:
- რედაქტორი: დიმიტრი ერისთავი
- ტექსტი: ლევან კალანდარიშვილი, დიმიტრი ერისთავი, ქეთევან ჯანანაშვილი
- ვიზუალური კონცეფცია და დიზაინი: მანანა არაბული
- პროექტის ხელმძღვანელი: მარიამ ნიქარიძე
- დაიბეჭდა IMAK PRESS, ISTANBUL / 2024

წიგნი გამოიცა თიბისის მხარდაჭერით. 2022 წლის საგამოფენო პროექტის ლადო ალექსი-მესხიშვილი – არქიტექტორი ეპოქების მიჯნაზე ფარგლებში.

კურატორები დიმიტრი ერისთავი და ლადო შონია, ნინო ფალავანდიშვილთან თანამშრომლობით.

LADO ALEXI-MESKHISHVILI'S BOOK PRESENTATION

On September 13, at the TBC Concept Flagship, the presentation of Lado Alexi-Meskhishvili's book took place.

The book represents the final stage of a three-year project, which also included exhibitions dedicated to the architect in Tbilisi and Kutaisi in 2022–2023.

At the presentation, the book was discussed by Dimitri Eristavi, Levan Kalandarishvili, and Manana Arabuli.

Lado Alexi-Meskhishvili is one of those prominent architects, whose work left significant traces on Georgia and particularly on Tbilisi. He belongs to the first generation who studied architecture in Georgia. Over the course of his education and work, two fundamental changes occurred in architecture - the introduction of socialist realism (the 1930s), which supported designing national features and often directly pushed for decorativeness; and later, the USSR resolution „On Elimination of Excesses in Design and Construction“ (1955), which developed speedy and economical industrial construction, while creating the basis for simplicity and strict forms of expression, therefore, banning all those decorative elements that distinguished the architecture of the former period.

Book team:

Editor: Dimitri Eristavi

Texts: Levan Kalandarishvili, Dimitri Eristavi, Ketevan Jananashvili

Visual concept and design: Manana Arabuli

Project Coordinator: Mariam Tsikaridze

Printed at IMAK PRESS, Istanbul / 2024

The book was published with the support of TBC, within the framework of the 2022 exhibition project Lado Alexi-Meskhishvili – Architect on the Edge of Epoches, curated by Dimitri Eristavi and Lado Shonia, in collaboration with Nini Palavandishvili.

The publishing partner of the book is the Kakha Bendukidze Knowledge Fund.

